

Vlaams
Parlement

stuk **2511** (2013-2014) – Nr. 2
ingediend op 8 april 2014 (2013-2014)

Voorstel van decreet

van mevrouw Tinne Rombouts, de heren Bart Martens,
Wilfried Vandaele, Lode Ceyskens en Jurgen Vanlerberghe,
mevrouw Tine Eerlingen en de heer Robrecht Bothuyne

houdende wijziging van diverse bepalingen
van het decreet van 4 april 2003
betreffende de oppervlakedelfstoffen

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur,
Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door de heer Lode Ceyskens

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Bart Martens.

Vaste leden:

de heren Robrecht Bothuyne, Lode Ceyskens, de dames Tinne Rombouts, Valerie Taeldeman;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoutd, de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Marleen Van den Eynde;
de dames Gwenny De Vroe, Mercedes Van Volcem;
de heren Bart Martens, Jurgen Vanlerberghe;
mevrouw Tine Eerlingen, de heer Wilfried Vandaele;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Hermes Sanctorum.

Plaatsvervangers:

de dames Karin Brouwers, Veerle Heeren, de heren Johan Sauwens, Jan Verfaillie;
mevrouw Katleen Martens, de heren Wim Van Dijck, Wim Wienen;
de heren Karlos Callens, Dirk Van Mechelen;
de heer Steve D'Hulster, mevrouw Michèle Hostekint;
de heren Piet De Bruyn, Marius Meremans;
de heer Boudewijn Bouckaert;
de heer Dirk Peeters.

Stukken in het dossier:

2511 (2013-2014) – Nr. 1: Voorstel van decreet

Op 2 april 2014 besprak de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed het voorstel van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 4 april 2003 betreffende de oppervlakedelfstoffen.

1. Toelichting

Mevrouw *Tinne Rombouts* licht toe dat het decreet van 4 april 2003 betreffende de oppervlakedelfstoffen met dit voorstel van decreet wordt aangepast om uitvoering te geven aan de resolutie van het Vlaams Parlement van 13 oktober 2010 betreffende het ontwerp van Milieubeleidsplan 2011-2015 (MINA 4) (*Parl. St.* VI.Parl. 2010-11, nr. 697/2).

De resolutie van 13 oktober 2010 vroeg om de bijzondere oppervlakedelfstoffenplannen te schrappen als planfiguur en te vervangen door delfstoffennota's. Nieuwe ontginningsgebieden realiseren, zal in de toekomst nog wel via gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen kunnen gebeuren. De Vlaamse Regering kan daartoe een startbeslissing nemen op basis van een oppervlakedelfstoffennota of op basis van een vraaggestuurd ontginningsproject.

De oppervlakedelfstoffennota wordt als nieuwe planfiguur geïntroduceerd om per Vlaamse oppervlakedelfstoffensoort onderbouwd na te gaan of de minimale hoeveelheden die moeten worden verzekerd ook daadwerkelijk kunnen worden aangeboden. Als, rekening houdend met de onderbouwde behoefte, met de inzet van volwaardige alternatieven, met de in- en uitvoer van oppervlakedelfstoffen en met de bestaande reserves van Vlaamse primaire oppervlakedelfstoffen, zou blijken dat er tekorten dreigen, zullen de oppervlakedelfstoffennota's een voorstel van zoekzones omvatten voor bijkomende ontginningsgebieden in Vlaanderen. Die zoektocht stoelt op de geologische kennis van de Vlaamse ondergrond.

Na advies van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed worden de oppervlakedelfstoffennota's dan vastgelegd door de minister, bevoegd voor de natuurlijke rijkdommen, en ter informatie overgemaakt aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad) en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV).

De aanbodgestuurde aanpak via de oppervlakedelfstoffennota draagt voor de indieners de voorkeur weg, omdat een meer zorgvuldige afweging van de verschillende locatiealternatieven voor potentiële ontginningsgebieden en een betere onderbouwing gegarandeerd zijn. De vraaggestuurde aanpak is in het voorstel van decreet eveneens ingeschreven, maar is enkel mogelijk als daarvoor een aantoonbare behoefte blijkt en, naar analogie met het beleid inzake grindwinning, de projectverzoeken worden ingediend vanuit een consensus met de lokale stakeholders. Dat moet een voldoende draagvlak verzekeren bij de lokale belanghebbenden, besluit mevrouw Rombouts.

2. Algemene bespreking

De heer *Hermes Sanctorum* herkent de tekst en de titel van het voorstel van decreet als een eerder voorontwerp van decreet dat eind 2013 voor advies aan de SERV en de Minaraad werd voorgelegd. Het lid herinnert aan hun opmerkingen bij het voorontwerp van decreet. Normaal gezien formuleert de Vlaamse Regering een antwoord op de opmerkingen van de strategische adviesraden in het ontwerp van decreet. In hoeverre formuleert het voorstel van decreet een antwoord op de opmerkingen van de SERV en de Minaraad?

Mevrouw *Tinne Rombouts* antwoordt dat de meest fundamentele elementen uit de adviezen ook overgenomen zijn. Zo zijn inzake de vraaggestuurde aanpak aanpassingen

doorgevoerd aan de toelichting, om in te gaan op de opmerkingen. Het lid stelt de heer Sanctorum voor om beide decreetteksten naast elkaar te leggen om de verschillen te duiden. Ook het belang van het consensusmodel bleek een van de aandachtspunten. Die aspecten en andere opmerkingen van de adviesraden zijn wel degelijk meegenomen bij het opstellen van het voorstel van decreet, verzekert het lid.

De heer *Hermes Sanctorum* vindt het een goed idee om de antwoorden en wijzigingen op te lijsten. Hij merkte inderdaad dat bij de vraaggestuurde ontginningsprojecten een aantal aanpassingen zijn gebeurd en criteria werden opgenomen. Een aantal andere aspecten en vragen blijven volgens het lid zonder antwoord. Dat is het geval voor zand, waarvoor een delfstoffennota vooralsnog niet bestaat. Die kan wel worden opgemaakt, maar er kan intussen ook een vraaggestuurd project worden ingediend. Het lid is niet echt te vinden voor dergelijke vraaggestuurde ontginningsprojecten, vooral omdat ze de strategie van een duurzaam materialenbeleid doorkruisen. Er wordt op die manier ook een uitzondering gecreëerd op de aanbodgedreven aanpak. Dat moet voor het lid in ieder geval zeer nauwgezet worden opgevolgd en aan rigide criteria beantwoorden. Het feit dat artikel 13 nog altijd vrij breed te interpreteren is en er geen delfstoffennota moet zijn voor bijvoorbeeld zand, noemt het lid een spijtige zaak. Hij ziet het als een versoepeling ten aanzien van andere oppervlakedelfstoffen.

Mevrouw *Tinne Rombouts* wil misverstanden vermijden en legt uit dat het voorstel van decreet er niet toe strekt dat er geen oppervlakedelfstoffennota's moeten komen. Het doel is juist ervoor te zorgen dat ze worden opgemaakt, ook voor zand. Er wordt alleen voorzien in de mogelijkheid van een vraaggestuurd project als zou blijken dat de nota er nog niet is of als er zich een probleem aandient. Zoals het consensusmodel vroeger bij de grindwinning werd toegepast, wordt het ook in het voorstel van decreet duidelijk opgenomen. Dat moet ervoor zorgen dat er geen vrijgeleide is, want die zorg deelt het lid evenzeer.

De heer *Bart Martens* voegt ter informatie toe dat de toelichting bij artikel 13 stipuleert dat zodra het voorstel van decreet is goedgekeurd, de oppervlakedelfstoffennota voor zand zal worden opgemaakt. Op verzoek van de Minaraad is in artikel 13 de consensus ingebouwd als criteria voor vraaggestuurde projecten. Het verzoek tot het starten van een vraaggestuurd ontginningsproject moet informatie bevatten die aantoont dat met betrekking tot het voorgenomen ontginningsproject een grote mate van consensus bestaat bij de lokale belanghebbenden (voorgestelde tekst van artikel 8, §1, tweede lid, 5°, van het Oppervlakedelfstoffendecreet). Dat is gebeurd naar analogie met het Grinddecreet. Dat laatste maakt ontgrinding nog mogelijk als alle betrokkenen de meerwaarde erkennen van de nabestemming die gecreëerd wordt, bijvoorbeeld op het vlak van natuur. Wat de Minaraad ter zake heeft gevraagd, is ook verwerkt in het voorstel van decreet.

Het gaat inderdaad om een voorontwerp van decreet dat omgevormd is tot een voorstel van decreet, erkent de heer Martens. Er restte de Vlaamse Regering na het advies van de Raad van State onvoldoende tijd om het procedureel af te ronden en de meerderheidsfracties wilden het nog in deze legislatuur ter goedkeuring voorleggen. Ook voor de heer Martens kan de destijds opgestelde nota van de Vlaamse Regering, waarin is opgenomen hoe de opmerkingen in het advies zijn verwerkt in de definitieve tekst, worden bezorgd.

3. Artikelsgewijze bespreking

Artikelen 1 tot en met 13

De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

4. Eindstemming

Het voorstel van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 4 april 2003 betreffende de oppervlaktedelfstoffen wordt aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Bart MARTENS,
voorzitter

Lode CEYSSENS,
verslaggever